

Rok 1997 był drugim rokiem realizacji festiwalu Kraków 2000. Patronat nad wydarzeniami, jakie odbywały się w Krakowie w ciągu minionego roku objęli Wisława Szymborska oraz Czesław Miłosz.

Przypadająca na rok 1997 edycja programu "Kraków 2000" odbywała się pod hasłem "Spotkanie Poetów Wschodu i Zachodu".

W styczniu w Willi Decjusza odbyła się uroczystość przekazania Wisławie Szymborskiej i Czesławowi Miłoszowi patronatu nad programem Festiwalu "Kraków 2000" w roku 1997. Kolejnymi - obok "Spotkania Poetów Wschodu i Zachodu" wydarzeniami kulturalnymi Festiwalu "Kraków 2000" w roku 1997 były:

- Wielkanocny Fetiwal Beethovenowski - w ramach tego świątecznego festiwalu odbył się cykl koncertów z udziałem artystów światowej klasy, a w Bibliotece Jagiellońskiej zaprezentowana została unikalna wystawa manuskryptów Ludwiga van Beethovena,
- Festiwal Między Wawelem a Giewontem - zorganizowany w ramach jubileuszu narodzin stylu zakopiańskiego, w 100-lecie tradycji zakopiańskiego "Domu Pod Jedłami".

Również w styczniu 1997 roku dla obsługi programu utworzone zostało Biuro Festiwalowe Kraków 2000, funkcjonujące na zasadach zakładu budżetowego, które zajmuje się sprawami organizacyjnymi oraz dofinansowaniem imprez festiwalowych oraz prowadzeniem Centrum Informacji Kulturalnej przy ul. Św Jana 2.

1. Instytucje kultury w Krakowie

Działalność upowszechniania kultury w Krakowie prowadzą liczne instytucje i placówki kultury m.in.:

- 33 muzea (w tym kilka wieloodziałowych),
- 13 teatrów zawodowych i instytucji muzycznych,
- 18 kin stałych,
- 90 bibliotek i filii bibliotecznych,
- 37 galerii sztuki współczesnej,
- 79 instytucji kultury (domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic),
- 376 zespołów artystycznych.

Postawowe charakterystyki ilościowe przedstawia tabela VI.1.

Tabela VI.1.

**Postawowe charakterystyki ilościowe instytucji kultury
funkcjonujących na terenie Krakowa w 1997r.**

	1997r.
Muzea	33
- zwiedzający w tys.	1736,2
Teatry i instytucje muzyczne	13
- przedstawienia i koncerty	2754
- widzowie i słuchacze w tys.	561,4
Kina stałe	18
- miejsca na widowni	4745
- widzowie w tys.	1.421,9

		1997r.
	Biblioteki i filie biblioteczne	90
	- księgozbiór w woluminach w tys.	1990,3
	- czytelnicy w tys.	142,8
	- księgozbiór w woluminach na 1000 osób	2.606,6
	- liczba ludności na 1 placówkę	8.228
	- wypożyczenia w woluminach w tys.	3.066,1
	- wypożyczenia na 1 czytelnika	21,5
	Instytucje kultury	79
	- imprezy zorganizowane w ciągu roku	10.234
	- uczestnicy wtys.	1.463,9
	- liczba uczestników na 100 osób	197,9
	Zespoły artystyczne	376
	- przeciętna liczba uczestników	15,9

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego

W dziedzinie kultury Gmina Kraków prowadzi działalność w czterech podstawowych strefach:

- organizuje i w dużej części finansuje edukację kulturalną i upowszechnianie kultury, a w tym działalność domów i ośrodków kultury z klubami oraz upowszechnianie czytelnictwa poprzez biblioteki publiczne,
- prowadzi i finansuje własne instytucje artystyczne, muzealne i wystawiennicze,
- prowadzi powszechny program dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych i artystycznych z puli Inicjatyw Mecenatu i Promocji oraz realizuje program "Kraków 2000", integrujący wybrane działania z różnych dziedzin kultury i sztuki w spójny jednorodny program promowania w Krakowie wydarzeń wysokiej kultury i jednocześnie promocję Miasta poprzez kulturę; kreujący i wspierający wielkie wydarzenia kulturalne, szczególne festiwale.

Stan Gminnej bazy kulturalnej na koniec roku 1997 zasadniczo się nie zmienił. Gmina prowadziła: 2 teatry (Teatr Ludowy i Krakowski Teatr Scena STU), 1 muzeum (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa), 1 galerię (Galeria Sztuki Współczesnej - "Bunkier Sztuki"), 1 orkiestrę (Orkiestra "Sinfonietta Cracovia"), 3 domy kultury, 5 ośrodków kultury z 37 klubami, 4 biblioteki z 72 filiami i punktami bibliotecznymi, 11 placówek oświatowo – wychowawczych.

Zmiana ilościowa klubów w stosunku do roku poprzedniego wyniknęła ze zmiany strukturalnej Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, który włączył klub przy os. Górali 4 do placówki podstawowej.

W Śródmiejskiej Bibliotece Publicznej w zamian za zlikwidowaną filię przy ul. Czarnowiejskiej 3 otwarto nową filię przy ul. Ariańskiej 4, natomiast przy ul. Semperitowców 13 umieszczono w nowo pozyskanym lokalu filię z ul. Masarskiej 14, gdzie pomieszczenia zagospodarowano dla biblioteki głównej.

W lipcu 1997 uzgodnione zostało również utworzenie na zasadzie wspólnego przedsięwzięcia z administracją rządową, reprezentowaną przez Wojewodę Krakowskiego nowej państwowo-gminnej instytucji kultury pn. "Krakowski Teatr Scena STU". W tej sprawie zawarta została umowa z Wojewodą Krakowskim, w myśl której Gmina Miasta Krakowa wykupiła budynek przy Al. Krasińskiego 16 w Krakowie będący siedzibą Teatru przeznaczając na to kwotę 750.000 złotych, zaś partnerzy umowy tj.

Gmina oraz Wojewoda Krakowski podzielili się kosztami utrzymania Teatru. "Krakowski Teatr Scena STU" jako nowa instytucja kultury działalność artystyczną rozpoczął we wrześniu 1997r.

Gmina podjęła także współpracę z Wojewodą Krakowskim w dwóch innych sprawach: zawarto porozumienie dotyczące realizacji Programu "Kraków 2000" oraz porozumienie w sprawie budowy Teatru Muzycznego.

Gmina kontynuowała także prace związane z ożywieniem obszarów przemysłowych zmierzające do powołania Muzeum Inżynierii Miejskiej przy ul. św. Wawrzyńca, roboty remontowo-adaptacyjne w celu uruchomienia Centrum Sztuki Współczesnej w Solvayu oraz prace adaptujące Fort w Krzesławicach dla potrzeb Młodzieżowego Domu Kultury im. Tuwima i modernizację Ośrodka Rehabilitacji Konnej w Olszanicy.

Tabela VI.2

Gminne placówki kultury w latach 1994-1997

	1994	1995	1996	1997
Muzeum Historyczne Miasta Krakowa				
Wystawy stałe	4	4	4	5
wystawy zmienne	27	23	35	26
Ilość zwiedzających	100,815	103,127	116,607	132,063
Galeria "Bunkier Sztuki"				
Wystawy stałe	-	-	-	-
wystawy zmienne	34	31	31	63
Ilość zwiedzających	19,800	47,000	28,000	43,303
Orkiestra "Sinfonietta Cracovia"				
ilość koncertów	(od X–XII) 3	28	27	26
ilość uczestników	(od X–XII) 830	5,130	5,214	7,957
Teatr Ludowy				
Ilość premier	4	7	7	8
ilość spektakli	152	264	384	336
ilość uczestników	53,000	46,000	53,031	46,700
Krakowski Teatr Scena Stu (działalność od 16 IX do 31 XII 1997r.)				
Ilość premier	-	-	-	5
ilość spektakli	-	-	-	73
ilość uczestników	-	-	-	9,808
Podgórska Biblioteka Publiczna				
Ilość woluminów	320,381	319,753	315,016	317,178

Ilość wypożyczeń	736,201	737,228	785,504	792,439
Ilość czytelników	30,808	31,186	32,342	32,844
Nowohucka Biblioteka Publiczna				
Ilość woluminów	374,141	399,061	384,967	380,425
Ilość wypożyczeń	699,640	689,161	753,086	746,233
Ilość czytelników	31,597	31,927	32,318	32,895
Krowoderska Biblioteka Publiczna				
Ilość woluminów	301,580	309,138	311,102	305,101
Ilość wypożyczeń	565,624	579,749	578,209	638,881
Ilość czytelników	21,908	22,871	23,793	24,697
Śródmiejska Biblioteka Publiczna				
Ilość woluminów	284,119	288,566	293,363	298,648
Ilość wypożyczeń	512,450	551,088	572,783	566,482
Ilość czytelników	22,426	22,337	22,822	23,167

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury UMK

Tabela VI.3.

Gminne Domy Kultury, Ośrodki Kultury, Kluby w 1997r.

Gminne instytucje kultury	Imprezy		Zespoły artystyczne		Koła -Kluby		Kursy		Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży	
	ilość	uczestn	ilość	członk	ilość	członk	ilość	absolw	zajęć	uczestn
Nowohuckie Centrum Kultury	1.317	275.116	21	395	36	491	316	3.138	12	260
CK Dworek Białoprądnicki	734	49.852	4	18	11	366	8	196	-	-
Kluby	296	26.800	26	187	28	278	24	220	-	-
Teatr KTO	47	44.000	1	16	-	-	-	-	-	-
DK Podgórze	346	83.395	7	128	10	201	38	547	491	14.906
Kluby	2.414	116.320	40	570	49	872	15	200	355	13.039
ŚOK	479	36.200	4	95	5	250	5	753	4	190
Kluby	347	16.273	3	53	15	415	9	112	-	-
OK Nowa Huta	79	6.4445	2	28	4	94	-	-	-	-
Kluby	437	24.940	7	50	37	700	7	68	-	-
OK. ZPiT "Krakowiacy"	36	310.450	4	152	1	50	2	26	3	130
OK im. C.K. Norwida	1.075	50.807	5	49	13	223	73	2.767	106	6.699

Kluby	370	32.807	5	83	10	355	445	945	28	1.600
-------	-----	--------	---	----	----	-----	-----	-----	----	-------

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury UMK

Tabela VI.4.

Gminne Młodzieżowe Domy Kultury w 1997 roku

Placówka	Imprezy		Zespoły artystyczne		Koła - Kluby		Kursy		Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży	
	ilość	uczestn	ilość	członk	ilość	członk	ilość	absolw.	zajęć	uczestn
Centrum Młodzieży	1.567	296.138	5	445	203	3.392	6	90	51	2.689
Staromiejskie Centrum Kult.	263	80.000	41	500	222	2.500	15	810	55	1.970
MDK ul. Reymonta	88	21.300	15	190	17	393	20	250	7	111
MDK os. Na Stoku	71	13.420	10	100	58	830	2	70	-	-
MDK os. Tysiąclecia	125	22.000	29	360	31	331	6	81	-	-
MDK os. Złotej Jesieni.	234	20.040	16	192	18	281	12	151	-	-
MDK ul.Beskidzka 30	207	13.475	24	325	32	341	23	337	57	775
MDK ul.Grunwaldzka	74	8.500	7	175	66	642	3	63	-	-
MDK ul. Lotnicza	91	15.371	7	48	39	481	28	342	-	-
MDK al.29 Listopada	254	29.508	6	73	117	1.630	11	322	-	-
MLZPiT "Krakowiak"	34	170.00	11	225	21	225	-	-	-	-

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury UMK

Tabela VI.5.

Średnia roczna dopłata do 1 uczestnika/czytelnika ogółem w zł.

Gminne jednostki kultury	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
Domy Kultury	brak danych	6.12	7.93	9.44

Ośrodki Kultury	brak danych	9.68	15.10	14.59
Kluby	brak danych	7.36	10.00	9.88
Biblioteki	brak danych	30.84	25.44	46.23

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury UMK

1. System dofinansowania przedsięwzięć kulturalnych

W 1997r. kontynuowane były programy dofinansowania projektów kulturalnych i mecenatu artystycznego po zmodyfikowaniu regulaminu przyznawania dofinansowań w dziedzinie kultury. Rozdysponowano środki finansowe w ramach programów inicjatyw kulturalnych, promocji, mecenatu i dofinansowania festiwali krakowskich. Łącznie w 1997r. z finansowego wsparcia Gminy skorzystało ponad 600 różnych przedsięwzięć kulturalnych. Zdecydowanie wzrosła liczba dofinansowywanych dużych imprez typu festiwalowego z 53 do 73 oraz promocyjnego z 94 do 110.

Dzięki temu Gmina miała swój udział m.in. w takich imprezach jak Festiwal Kultury Żydowskiej, Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych, Festiwal "Muzyka w Starym Krakowie" oraz Krakowski Reminiscencie Teatralne.

Jak co roku Miasto sfinansowało także tradycyjną, odbywającą się w czerwcu plenerową imprezę Wianki, cykl letnich imprez pn. Lato Artystyczne, Targi Bożonarodzeniowe oraz Sylwestra i powitanie Nowego Roku na Rynku Głównym.

Tabela VI.6.

Ilość dofinansowanych przedsięwzięć kulturalnych w latach 1994-1997

nazwa zadania	1994r.	1995r.	1996r.	1997r.
Inicjatywy	356	361	386	296
Mecenat	143	143	141	125
Promocja	64	67	94	110
Festiwale	-	39	53	73
ogółem	563	610	674	604

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury UMK

Na realizację zadań w kulturze w roku 1997 wydatkowano ogółem 38.306.350 zł.

W tym na:

- Biblioteki 5 210 144,
- Domy Kultury 4 074 294,
- Ośrodki Kultury 4 061 764,
- Kluby i świetlice 3 120 353,
- Muzea 3 377 823,

• Orkiestry	488 347,
• Teatry	2 698 082,
• Galerie	977 410,
• Centra Sztuki	280 000,
• MDK	11 007 616,
• Pozostałą działalność	3 010 517,
• Inicjatywy	799 114,
• Mecenat	470 078,
• Promocję	371 539,
• Festiwale	1 264 927.

Ważniejszymi wydarzeniami kulturalnymi, przedsięwzięciami promocyjnymi i wydawniczymi wspieranymi finansowo przez Gminę Miasta Krakowa w 1997r. były:

- IV Krakowska Wiosna Baletowa organizowana przez Krakowską Fundację Sztuki Baletowej,
- VI Międzynarodowe Spotkania Muzyczne Orkiestr Wojskowych - organizator Biuro Międzynarodowych Spotkań Muzycznych Orkiestr Wojskowych,
- Prapremiera światowa filmu "Brat naszego Boga" w reż. K. Zanussiego - organizator Centrum Filmowe Graffiti,
- VII Festiwal Kultury Żydowskiej - organizator Stowarzyszenie Festiwal Kultury Żydowskiej,
- Muzyka w Starym Krakowie - organizator Capella Cracoviensis,
- 8 Ogólnopolski i Międzynarodowy Festiwal Filmu Reklamowego i Reklamy - organizator Agencja Crackfilm,
- XXXIV Międzynarodowy Festiwal Filmów Krótkometrażowych - organizator Apollo Film,
- Festiwal Audio Art. - organizator Stowarzyszenie Artystyczne Muzyka Centrum,
- III Międzynarodowy Festiwal Muzyka Utracona - organizator Fundacja Kultura Kresów,
- Wianki – impreza plenerowa,
- Lato Artystyczne na Placu Wolnica - organizator Staromiejskie Centrum Kultury Młodzieży, Urząd Miasta Krakowa,
- Marc Chagall - wystawa monograficzna,
- Dni Polskie w Atenach,
- Noc Krakowska na Zjeździe Nowej Hanzy w Gdańsku,
- Dni Kultury Bawarskiej w Krakowie,
- Dni Kultury Krakowa w Wiedniu,
- Prezentacja Krakowa w ramach Dni Polski w Kopenhadze - wystawa szopek,
- Projekt Bergen 2000 - organizator Stowarzyszenie Mandala,
- Salon Sztuki Okręgu ZPAP Kraków "Stan Aktualny" - organizator ZPAP,
- Jerzy Nowosielski realizacja artystyczna witraży,
- Fotografia Roku - organizator Fundacja Turleja,
- J.K. Ostrowski "Lwów zarys dziejów i sztuki" – publikacje,
- Dzieje Teatru w Krakowie w latach 1865-1893 t.4 - Michalik - publikacje,

- Encyklopedia Krakowa - organizator PWN,
- Międzynarodowy Dzień Teatru - organizator Krakowska Fundacja Artystów Teatru,
- Święto ulicy Kanoniczej - organizator Teatr Ludowy,
- Nadzwyczajny Koncert z udziałem Jana Krenza (Sinfonietta Cracovia),
- Irlandzkie Sny - przegląd kultury irlandzkiej, organizator Towarzystwo Przyjaźni z Narodami Kultury Celtyckiej,
- Arcydzieła grafiki ze zbiorów Biblioteki PAN w Krakowie - organizator Międzynarodowe Centrum Kultury,
- Międzynarodowe Triennale Grafiki '97 - organizator Stowarzyszenie Międzynarodowe Triennale Grafiki,
- Międzynarodowy Konkurs Biżuterii Artystycznej "Camelot 1115" - organizator Stowarzyszenie Twórców Form Złotniczych,
- I Europejskie Spotkania Historycznych Oddziałów Wojskowych Kraków 1997 - organizator Stowarzyszenie Tradycyjny Oddział Regimentu Artylerii Fortecznej Nr 2 Barona Edwarda von Beschi Twierdza Kraków,
- XXXIII Ogólnopolski Festiwal Piosenki Studenckiej,
- Pochód Lajkonika - organizator Muzeum Historyczne,
- Intronizacja Króla Kurkowego - organizator Muzeum Historyczne,
- XIII Przegląd Kabaretów PaKA - organizator Stowarzyszenie Rotunda,
- XVI Międzynarodowy Festiwal Piosenki Żeglarskiej "Shanties`97" - organizator Fundacja Żeglarstwa i Sportu "Hals",
- Juvenalia '97 - Biuro Organizacyjne "Juvenalia '97",
- Wystawa "Szopki Krakowskie" - organizator Muzeum Historyczne Miasta Krakowa.

KULTURA

TENDENCJE

- Program Kraków 2000 wzbogaca ofertę kulturalną Krakowa, promując miasto w kraju i zagranicą,
- przejęte przez Miasto jednostki podniosły standard pomieszczeń i wyposażenia,
- wzrasta ilość dofinansowanych projektów kulturalnych i artystycznych o charakterze festiwalowym i promocyjnym,
- wzrasta ilość imprez artystycznych przyczyniających się do ugruntowania kultury miejskiej.